

**ZESPÓŁ HISTORII KARTOGRAFII
PRZY INSTYTUCIE HISTORII NAUKI POLSKIEJ AKADEMII NAUK**

XXIX OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA HISTORYKÓW KARTOGRAFII

Mapa jako narracja interpretacyjna

Wrocław, 24–26 września 2015 r.

PATRONAT HONOROWY

Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr hab. Marek Bojarski

Dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych UWr, prof. dr hab. Elżbieta Kościk

Dziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska UWr, prof. dr hab. Zdzisław Jary

Dyrektor Instytutu Historycznego UWr, prof. dr hab. Rościsław Żerelik

Dyrektor Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego UWr, prof. dr hab. Piotr Migoń

ORGANIZATORZY

Zespół Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN,
Pracownia Atlasu Historycznego Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego
Zakład Geoinformatyki i Kartografii Instytutu Geografii i Rozwoju
Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego

RADA NAUKOWA

Teresa Bogacz, Janusz Gołaszewski, Beata Konopska, Joanna Nowosielska-Sobel,
Jerzy Ostrowski, Radosław Skrycki, Waldemar Spallek, Grzegorz Strauchold,

KOMITET ORGANIZACYJNY

Grzegorz Strauchold, Waldemar Spallek, Tomasz Niedzielski,
Joanna Nowosielska-Sobel, Ewa Szykiewicz

Główne miejsce obrad – **GMACH GŁÓWNY UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO**,
pl. Uniwersytecki 1 (mapka z pozostałymi miejscami obrad na końcu komunikatu)

Strona internetowa konferencji: maphist.waw.pl/aktualnosci/xxix-okhk-we-wroclawiu-2015/

Konferencja została włączona w obchody **Międzynarodowego Roku Mapy 2015–2016**,
inicjatywę Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej.

Międzynarodowy Rok Mapy uzyskał poparcie Organizacji Narodów Zjednoczonych.
www.rokmapy.pl

PROGRAM KONFERENCJI

CZWARTEK, 24 WRZEŚNIA 2015

Miejsce obrad: **GMACH GŁÓWNY UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO,
Oratorium Marianum** (wejście główne), pl. Uniwersytecki 1,

09:30–14:00 REJESTRACJA UCZESTNIKÓW (kawa, herbata)

11:00–11:30 UROCZYSTE OTWARCIE KONFERENCJI

SESJA 1

STAN POLSKICH BADAŃ NAD DZIEJAMI KARTOGRAFII

11:30–12:00 Beata Konopska, Radosław Skrycki, *Polska historia kartografii – stan i perspektywy*

12:00–12:30 Jerzy Ostrowski, *Czterdzieści lat działalności Zespołu Historii Kartografii przy IHN PAN w świetle tematyki konferencji ogólnopolskich i publikacji ich materiałów*

12:30–13:00 Zbigniew J. Wójcik, *Historia kartografii przyrodniczej w Polsce. Kilka refleksji*

13:00–13:30 Teresa Bogacz, *Treści kulturowe w polskich publikacjach z historii kartografii z lat 1975–2015. Wybrane aspekty*

13:30–14:00 Rafał Eysymontt, *Plan historyczny jako narzędzie rekonstrukcji przestrzeni miejskiej. Przykład wykorzystania treści dawnych planów miast Dolnego Śląska*

14:00–15:30 PRZERWA OBIADOWA
„U Hrabiego w Ossolineum” (ul. Szewska 37)

15:30–15:50 Grzegorz Strauchold, *Wschodnie granice Polski w XX w. w narracji historycznej – w atlasach ZSRR, Federacji Rosyjskiej, Litwy, Białorusi i Ukrainy*

15:50–16:10 Dorota Jutrzenka-Supryn, *Zabytki kartografii w rękach konserwatorów. Interdyscyplinarne metody badań – możliwości i ograniczenia*

16:10–16:30 Piotr Grabowski, *Kartografia Ziem Pruskich, Warmii, Prus Wschodnich oraz Warmii i Mazur po 1945 r. w moich badaniach w latach 1975–2015. Kulisy kartograficznych wyzwań*

16:30–17:30 DYSKUSJA

17:45–19:15 Posiedzenie Zespołu Historii Kartografii przy IHN PAN (dot. tylko członków Zespołu)
Obrady: **GMACH GŁÓWNY UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO,**
Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, pl. Uniwersytecki 1, sala 332, piętro III

19:30–21:30 UROCZYSTA KOLACJA
Dom Steffensa, ul. Kuźnicza 35, Sala Czekanowskiego,
Uniwersytet Wrocławski, Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska

PIATEK, 25 WRZEŚNIA 2015

9:00–11:30 **ARCHIWUM PAŃSTWOWE (otwarcie i zwiedzanie wystawy), ul. Pomorska 2**

Miejsce obrad: **GMACH GŁÓWNY UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO**, Instytut Geografii
i Rozwoju Regionalnego, pl. Uniwersytecki 1, Sala Wincentego Pola (sala 336, piętro III)

SESJA 2

MAPA JAKO NARZĘDZIE ZAPISU WYDARZEŃ I KSZTAŁTOWANIA OPINII

11:30–12:00 **PRZERWA KAWOWA**

12:00–12:20 Paweł E. Weszpiński, *Kartograficzny obraz niematerialnych zjawisk i zdarzeń przestrzennych w miastach na przykładzie planów Warszawy z lat 1641–1947*

12:20–12:40 Lucyna Szaniawska, *Mapa dokumentem ekspansji Rosji na wschód do końca XVIII wieku*

12:40–13:00 Anna Osowska, Dariusz Przybytek, *Jak mapy Eugeniusza Romera przekonały świat o istnieniu Polski – spojrzenie historyczno-metodyczne*

13:00–13:20 Waldemar Spallek, *Obraz bieżących wydarzeń politycznych w latach 1934–1939 w 12 (i 13) wydaniu Małego atlasu geograficznego i drugim wydaniu Powszechnego atlasu geograficznego Eugeniusza Romera*

13:20–13:40 Dorota Borowicz, *Dawne mapy przedmiotem manipulacji i narzędziem propagandy*

13:45–15:00 **PRZERWA OBIADOWA**

„U Hrabiego w Ossolineum” (ul. Szewska 37)

15:00–15:20 Joanna Nowosielska-Sobel, *Heimatkunde jako wyznacznik interpretacyjny map w niemieckich atlasach szkolnych na Śląsku w czasach cesarstwa i republiki weimarskiej*

15:20–15:40 Dariusz Gierczak, *Autoprezentacja miasta na mapach na przykładzie Bytomia w okresie Republiki Weimarskiej*

15:40–16:00 Christoph Lotz, *Eine „neue“ Weltordnung visualisieren. Die Weltkarte (Karta Mira) 1:2.500.000 als Spiegel des Ost-West-Konflikts (1956–1989) – Zilustrowanie „nowego” porządku świata. Mapa świata (Karta Mira) 1:2 500 000 jako odzwierciedlenie konfliktu Wschód-Zachód (1956–1989)*

16:00–17:30 **DYSKUSJA**

17:30–17:50 **PRZERWA KAWOWA**

SESJA 3

MAPY JAKO ZAPIS STANU I ZMIAN W INFRASTRUKTURZE

17:50–18:10 Dariusz Brykała, *Stopień szczegółowości treści map „szczególnych” województw Karola Perthéesa na podstawie analizy sieci młynów wodnych i w odniesieniu do innych opracowań kartograficznych z epoki*

- 18:10–18:30 Adam Bartnik, Dorota Bartnik, *Rozmieszczenie młynów wodnych na obszarze Łodzi jako przykład wykorzystania historycznych źródeł kartograficznych*
- 18:30–18:50 Maria Jankowska, *Narracyjna rola map w ocenie zmian przebiegu i funkcji dróg w krajobrazie wsi od końca XVIII do początku XX wieku na przykładzie okolic Poznania*
- 19:00 Zakończenie drugiego dnia obrad**

SOBOTA – 26 WRZEŚNIA 2015

Miejsce obrad: **GMACH GŁÓWNY UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO**, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, pl. Uniwersytecki 1, Sala Wincentego Pola (sala 336, piętro III)

SESJA 3 (c.d.)

MAPY JAKO ZAPIS STANU I ZMIAN W INFRASTRUKTURZE

- 09:00–09:20 Wojciech Mielewczyk, *Zmiany przestrzeni wsi w drugiej połowie XIX i na początku XX w. na przykładzie wybranych map ze zbiorów Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie*
- 09:20–9:40 Małgorzata Wieczorek, Waldemar Spallek, *Zabezpieczenia przeciwpowodziowe we wrocławskim węźle wodnym w XIX i pierwszej połowie XX w. na podstawie niemieckiej mapy topograficznej 1:25 000 (Messtischblatt)*
- 09:40–10:00 Kamil Nieścioruk, Małgorzata Sosik, *Od wojennych ruin do perły renesansu. Mapy w pracach Karola Sicińskiego i procesie odbudowy Kazimierza Dolnego*
- 10:00–10:20 Marta Kuźma, *Wpływ opracowań źródłowych na wiarygodność wojskowych map historycznych*
- 10:20–10:45 DYSKUSJA**
- 10:45–11:00 PRZERWA KAWOWA**

SESJA 4

ZBIORY KARTOGRAFICZNE

- 11:00–11:20 Kazimierz Kozica, *Friedrich Bernhard Werner i Georg Balthasar Probst – twórcy serii 16 widoków Wrocławia z drugiej połowy XVIII wieku*
- 11:20–11:40 Henryk Bartoszewicz, Anna Paszczyk, *Kartografia miast Korony Królestwa Polskiego do 1795 roku. Stan zachowania miejskich map wielkoskalowych w zbiorach polskich i zagranicznych oraz potrzeby i perspektywy badawcze*
- 11:40–12:00 Joanna Wolska, *Historyczne ziemie polskie na mapach do końca XVIII wieku na podstawie wybranych zbiorów z kolekcji Ossolińskich*
- 12:00–12:20 Aneta Falk, Aleksandra Losik-Sidorska, *Mapy w służbie Działyńskich i Zamoyskich. Okoliczności powstania zasobu kartograficznego PAN Biblioteki Kórnickiej*
- 12:20–12:40 Anna Małka, Wojciech Jegliński, Justyna Relisko-Rybak, Regina Kramarska, *Pruskie mapy geologiczne i topograficzne z XIX i początków XX wieku w zbiorach Państwowego Instytutu Geologicznego – PIB*
- 12:40–14:00 DYSKUSJA KOŃCOWA, UROCZYSTE ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI**

